

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, September' 11-dikén 1821.

Portugallia és Brasilia.

Lisbonában az Országlószék' Ujsága néhány olly Aktákat adott-ki, mellyek a Rio-de-Janeiróban Junius' 5-dikén eléfordúlt történeteket illetik, 's a' melly Akták között az egygyik szerint Gróf Dos-Arcos (kit Rio-Janeiróból elküldöttek) egy öszszeesküvésnek, melly a' Király és a' Portugallus nemzetellen intéztetett, mint mondják a' feje lett volna, 's ezen öszszeesküvéssel oda czéltott volna, hogy a' Portugallus és Brasilia öszzezsátoltatott Országok között meghasonlást gerjesszen 's őket egymástól elszakassza.

A' Cortesek' gyűlése' üléseiben ezen tárgyak fordultak elő: Az Augustus' 8-dikán tartatott ülésben illy jóvallást tett Moldonaldó nevű tag: „Míthogy a' Királyi Princzek' neveltetésének kormányozására való gondoskodás a' Cortesek' gyűlésének kötelességei közé tartozik, 's míthogy Infáns Don Miguel már olly időre jutott, a' midőn neveltetésére alkalmas tanítókat adni szükséges, erre néve olly jóvallást terjesztek előtekbe, hogy kérdezzük meg a' belső dolgokra ügyelő Ministert: hogy micsoda intézetek tétetődtek ezen fontos tárgy eránt?“ — Meghatározatott, hogy ezen tárgyra néve azonnal kérdést tegyenek a' Ministernél. — A' 9-dik ülésben egy irás érkezett a' Tengeri Ministertől a' gyűlés' elejébe, melyben arról tesz' jelentést, hogy Treze-de-Mayo nevű hadi Brigg Rio-de-Janeiróból megérkezvén, ezen a' Koronaörökös' Mi-

nistere Gróf Dos-Arcos is megérkezett volna: melyre nézve az: kívánnya tudni a' Minister, hogy mit kellessék tenni, nem kell-é megengedni, hogy ezen hajó a' Portugalliai parthoz kikössön? — A' Cortesek olly határozást tettek ezen kérdésre nézve, hogy a' hajónak ugyan engedtessek meg a' parthoz való kikötés 's az azzal való közösülés: hanem maga Dos-Arcós tétetessék bátorságos helyre. A' Minister' írása mellett a' Koronaörökös Princztől is találtatott egy levél a' Királyhoz, mellyet ő Felsége a' Cortesekkel közöltetett. Ezen írásában a' Junius' 5-dikén eléfordúlt történetekről tudósítja a' Princz, Király ő Felségét, 's az akkori szerencsétlenségeket néhány tisztek engedtelenségének (insubordinatiojának) tulajdonítja, a' melly tisztek ezen írásban meg is neveztetnek. Azt is megemlíti ő Királyi Herczgsége, hogy a' Rio-de-Janeirói nép a' Provisoriai Országló Juntának tagjait már kinevezte, a' melly Juntának a' tributumai közé tartozik egyebek közt a' törvényeknek sankciónálása is. Elé adja a' Princz, hogy ő Királyi Herczgsége, mint a' Junius' 5-dike előtt tett minden rendelései bizonyítják, minden cselekedetei által megmutatta azt, hogy a' Portugalliai Cortesek' Constitúziós systemájának állandó pártfogója volt légyen. Levele végén arra kéri Király ő Felségét a' Princz, hogy ezen levelet a' Cortesekkel is közöltetni méltóztassék. A' négy Ministerek' nevei, kiket a' Princz kinevezett, ezek: Alvarez Diniz, külső — Frederico-de-Cula, hadi —

Antonio-Farinha, tengeri — Gróf Lousan
 pénzügyi dolgokra ügyelő Minister.

Egy Biztosság, melyre a Minister
 Dos-Arcos ügyének megvizsgálata biza-
 tatott vala, Aug. 10-dikén terjesztette a
 maga Szószollója Borges Carneiro által a
 gyűlés' elejébe a maga vélekedését, a
 mely annyiban áll: hogy Dos Arcos mind
 addig a Belemi várba zárattatva tartattas-
 sék, valameddig azon bűnről való tudósít-
 ás az Aktákkal együtt Rio-de-Janeiróból
 Lisbonába meg nem érkezik, a mely bűn-
 nel ezen Minister vádoltatik. A Biztosság'
 jóvállása megerősítettet.

A Bahiai Provisoriai Juntától három
 tudósítások érkeztek a Cortesekhez Lisbo-
 nába, mellyek hasonlóképpen a fenn-em-
 litett napokon olvastattak-fel. Az egygyik-
 ben arról tesz' jelentést a Junta, hogy
 Minister Dos-Arcos a Junius' 5-dikén elé-
 fordúlt történetekért Rio-de-Janeiróban a
 Treze-di-Mayo nevű Briggre feltétetődvén
 s útnak indittatván, friss eledelnek szer-
 zése végett, oda, Bahiába, kiszállott, s
 ott olly szándékot nyilatkoztatott, hogy,
 minekelőtte Európa felé indulna, előbb
 még Pernambuco'ba is ki akarna szállani
 — hanem minthogy a Bahiai Junta tudta
 azt, hogy a Pernambucoi Kormányozó
 Don-Louis-do-Regó is a Gróf Dos-Arcós
 Cathegoriajából ember volna: erre nézve
 jónak találta megparancsolni a hajós Ka-
 pitánynak, hogy Bahiánál meg ne álla-
 podjék. Ezt pedig azért adja a Bahiai
 Junta a Corteseknek tudtokra, hogy ezek
 utánna jártathassanak, hogy megtartotta-é
 a nevezett Kapitány az elejébe adatott
 parancsolatot. — Egy második jelentésé-
 ben arról teszi ezen Junta bizonyossá a
 Corteseket, hogy ő ezek eránt tellyes en-
 gedelmességgel viseltetik. — A harmadik
 tudósítás magához a Királyhoz volt intéz-
 tetve, és Bahiából Jun. 20-dikáról volt

dátáltatva. A levél nagyon fontos. Arról
 tesz' benne jelentést a Junta a Királynak,
 hogy mi okon nem adhatja magát a Ko-
 ronaörökösnek Régensége alá, azon módok
 szerént, mint a Király ötét, a maga Rio-
 de-Janeiróból lett elindulása előtt arra ki-
 nevezte. Ezen kinevezésről Minister Dos-
 Arcós tudósította vala a Bahiai Juntát, s en-
 nek levelére azonnal megirta vala ezen
 Junta, hogy nem bocsáthatja magát a Ré-
 genség' alá. A levél, mellyet ezen Jun-
 ta a Királyhoz magához irt, ezeket fog-
 lalja magában: — „Király! a Bahiai Pro-
 visoriai Junta szerencsésjének tartja, azon
 levelet, melly mellett hozzá a Belső Minister
 Rio-de-Janeiróból, a Felséged' Aprilis'
 22-dikén kiadott Dekretomát megküldötte,
 valamint a Junta által erre adott választ
 is, Felségednek elejébe terjeszteni. A
 Junta előtt nem lehetett tudva nem lenni
 annak, hogy a Spanyol Constitúciónak
 ereje szerént, a mely Portugalliában és
 Bahiában is elfogadtatott, nem a Királyt,
 hanem a Corteseket illeti az, hogy Ré-
 genséget nevezzenek, és hogy eszszerént az
 Aprilis' 22-dikén kiadatott Dekretumnak
 semmi ereje nem lehet. Semmi ereje nem
 lehetett ennek azért, hogy a Koronaörö-
 kösre bizattatott Régenség egy részint a
 törvényhozói hatalmat is magába' foglalta,
 magával hozta. A Király valóban csak
 azt adhat, a mivel bír; s minthogy meg-
 esküdött arra a Constitúzióra, melynek
 ereje szerént a törvényhozó és végrehajtó
 hatalmak egymástól elválosztatnak, szem-
 betűnő dolog, hogy ekképpen a törvény-
 hozásban való részesülésről tellyesen le-
 mondott. Sőt még ha a Király' a tribútu-
 mai közzé tartozna is a törvényhozási ha-
 talom, még ekkor se volna a Királynak
 jussa az arról való lemondásra. Egyéb
 eránt más, legfelsőbb fontosságú indító
 okai is voltak a Juntának arra, hogy a'

maga tekinteteit a' Koronaörökössele közöl- je: mivelhogy, a' midőn ekképpen azon egy Birodalomban két országlási közép- pontok állítottak fel, nem kell-e attól fél- ni, hogy ez által a' Portugalliai és Brasi- liai tartományok között meghasonlásnak magva hinteztetik-el, 's ekképpen a' Bra- siliai Portugallusok azon ideához hozzá szoktatódnak, hogy az Európai Portugal- lusokkal semmi közösülést fenn ne tartssan- nak? Nem annyi lenne-e ez, mint özsze- csatoltatott Országainknak két részekre le- jendő oszlódására útát törni, 's ekképpen emez özszeccsatolódást, mellyet a' Király maga sánktzionált, meghazuttolni? A' Ba- hiai Junta halgatással elmellőzi azon nagy veszedelmeket, mellyek azon Ministerium eránt való engedelmességből következhet- tek volna, melly a' Constitúziós Systemá- nak titkos vagy nyilvánosságos ellenségeiből áll, a' melly a' tartományok' erejét arra fordíthatná, hogy azt a' társasági épületet felfordíthassa, mellyet a' Bahiai népnek és katonaságnak nemes lélekkel egygye- sítettett iparkodásaik lábára állítottak. A' Junta hibázhatott: de e' mellett más felől késedelmezés nélkül kinyilatkoztathatja Fel- séged előtt azt, hogy az ő határozásait nem valamely hűnös czélzások, hanem egyedül csak a' Constitúziós Szabadság eránt vonzó forró és tiszta szeretet 's az ő Portugallus atyafijai eránt viseltető von- szódás kormányozták. Egyéberánt, ő egész, önn' tettzés, önn' kény szerént csatolta magát Felsőgedhez, a' végre, hogy ezen árgy eránt valamely véghatározás tét- tessék. Az egek tarttsák meg Felsőgedat. — „Alá-irta: —“

„Manuel-de-Moura-Cabrial-Lajos,
a' Junta' Elölülője.

Ezen három féle tudósítások 's az e- zekhez mellékeltetvé volt Akták, igen ér-

zékeny felindulásra indították a' Cortese- ket. Némelly tagok helyeikről felszökvn, így kiáltottak: Tisztesség, becsület, a' Ba- hiai Országlószéknek! Castello Bran- co azt jóvallta, hogy ezen harmadik tu- dósítást egészszen adják ki az Országlószék Ujságleveleiben — melly jóvallás az egész gyűlés által helybehagyattatván, az is meg határozottatott, hogy készítettessenek a' Ba- hiai Juntának, az ő illy Constitúziós ma- gaviseletiért különös megdicséző Irást.

Spanyol Ország.

A' Gazette-de-Francénak egy magá- nos levelezője, ekképpen irt hozzá Mad- ridból Aug. 16. dikán: — „Az Országló- széktől a' Polgári Kormányozókhoz azeránt bocsátatott Kerülő irások, hogy a' köze- lébbi Képviselői Válosztás' munkájában mire figyelmezzének, 's minn iparkodjanak, a' mi Jákobinusainknak dühét egészszen felelevenítette, 's az Arany-kút' klúbjában nagyon tüzes beszédek folytak ezen tárgy- ra nézve: — „Contra-Revolúziót akar- „nak organizálni (így kiáltottak-fel a' klub- „nak néhány tagjai); a' Patriótáknak meg- „öldököltetésén iparkodnak; 's el is érnék „czélzásokot, ha, mint Franczia Ország- „ban történt, Ministereink is véghez vi- „hetnék azt, hogy olly Képviselő-Követe- „ket válosztathassanak, a' kik ő töllök hal- „gatnak. De világosságra fogunk mi hoz- „ni minden efféle mesterkedéseket; meg „fogjuk mi a' világot mind ezekről világo- „sítani; 's mint Franczia Országban a' mi „Barátaink 's atyánkfiai szolltak, mi is ek- „képpen fogunk szollni. Si les Despotes „conspirent, conspirerons la perte de Rois.“

Naponként inkább inkább által lehet lát- ni, hogy ezen klúb éppen úgy beszéll, éppen olly czélzással bír, 's czélzásait éppen olly vakmerő bátor lépésekkel folytatja, mint

a' Franczia Jákobinusok' klúbja 1793-ban folytatta. Ezen klúbból jöttek ki a' szerencsétlen Vinuesa' gyilkosai; ezen klúbban gyülekezik naponként össze azon dühösködők' seregé, melly a' rettenetes El-Martillo (Csákány) nevezet adta magának, olly célzással, hogy a' legbékeségesebb indulatú lakosokat a' klúb előtt elárulja, 's őket, mint Aristokratákat, 's a' nép' ellenségeit, úgy bélyegelje; ezen klúbban van az, hol az illy embereket számkivetésbe küldik, 's kivált azokat, a' kik gazdagoknak is tartatnak, a' kiragadoztatásra 's megölköltetésre elszánnák. Ezen ideig a' Generalis Morilló' állhatatossága gátolta meg ezen fenyegetőző Vulkánnak kiütését: de meddig fog ez is tartani? Valameddig oda nem vitetett a' dolog, hogy ezen gyilkosok' barlangja bezárattassék 's be-kő-falazzassék, minden jó lakosainknak reszketni kellett, 's készen kell magokat tartani, ahoz, hogy mint mind ezeknek az elvetemedéseknek áldozatai, elhulljanak. —

Páter Merino nem régen ismét elé állta a' Burgosi vidékeken valami fegyveres seregekkel, a' mellyeknek Thronus és Hit Oltalmazóji nevezet adott. Az Országglószék jutalmat hirdettetett ki a' fejére. — Toledóban a' Kapuczinusok' Gvárdiánnya 's azon Klastromból néhány Barátok, olly fogás alatt, hogy a' lakosokat a' Constitúziós Systema ellen felgerjeszteni iparkodtak, fogságra tétettek.

Török Birodalom.

A' Török Császár illy Hirdetést tétett közönségesse minden tartományaiában:

„A' mi nagy tekintetű Vezireinkhez, tiszteletes Mirimiranainkhoz, a' becsületfelméltó Molásokhoz, Birákhoz, Al-Birákhoz, Mutesselimekhez, Wajwodákhoz,

Ayánokhoz, 's egyéb tisztviselőkhöz 's Ország' Elökölőjéhez, valamint szintén Anatoliának minden közönséges foglalatosság-béli embereihez: — „Nyilvánosságos dolog, hogy az én fényes Birodalmamban eleitől fogva fennállott minden rendelés k és politikai intézetek azon tiszta törvényes könyvbéli parancsolatokon fundáltattak, melynek az Isten egész' a' feltámodás' napjáig erősséget és állandóságot ígért; a' melyre nézve sem az Ország' Ministereinek sem az én fényes Portám' tisztjeinek, sem más valamely Személynek, ki a' Mohamed' Vallását tartja, meg nem engedte-tik az, hogy valaha ezen parancsolatok ellen valamit elkövethessenek. Nem kevesebbé világos dolog az is, hogy mind azok a' Raajak (nem Török Vallású Török alattvalók), kik már véghetetlen időktől fogva az én fényes Portám' Uralkodása és Felvigyázása alatt élnek, valameddig az alattvalói feltételeknek megfelelték, tulajdonaikra 's életjekre nézve oltalmaztattak, 's az én fényes Portám' pártfogásának 's oltalmazásának tárgyai voltak — de a' mi csakugyan örökké olly módon történt, hogy mihelyest és valamikor ők az alattvalói határokból kilépvn, az engedelmesség' lineáját által lépik, reájok nézve — a' hasonlóképpen ezen nemes parancsolatok szerint szükséges megbüntetés 's egyéb szükséges intézetek elővétetessenek 's végrehajtattassanak. —

„A' Görög népek már régi időktől fogva adófizető alattvalói az én fényes Portámnak; minden tekintetben könyörületességgel és szelid jámborsággal viseltünk erántok; becsületjek, tulajdonjok, és életjek oltalmaztattak, megtartattak, 's bátorságban voltak, és ők mi alattunk ennél egyéb bánás' módját soha se tapasztaltak, ha csak minden nemű kegyelme-
ket és jó teteményeket nem, és pedig sok-

kal nagyobb mérték szerint, mint mi a Raajákkal mind ezekre nézve alkura léptünk. Ők mindazonáltal arra a vakmerő bátorságra vetemedének, hogy azon Isteni kegyelmeket, mellyeknek tárgyai valának, lábaikkal megtapodván a háládtalanság útjára térjenek, 's a vélek született lelki hamisság szerint, a hűséggel és hittel ellenkezőleg, átkozott és árusági munkába avassák magokat. Ha a Görögök néhány helyeken olly szerencsések lehettek is, hogy az én fényes Portám ellen, mellynek űk alattvalói 's a melly vélek illy szelid jámborsággal bánt, rebellálhattak, csakugyan — hála a Mindenhatónak — az én hatalmas Birodalmam így is a Mohammed Birodalma, 's a mi népünk az Ahmed népe — 's az én fényes Portám, az Istennek, a mi hitünk 's népünk Oltalmazójának, 's a legjobb Segédnek kegyelme és segíttsége által, valamint szintén a mi Törvényadónknak, Első Profétánknak, és lelki Gyámolunknak áldásai által, ezen Rebelliónak már a kezdetében mind ezekről a támadásokról tudósíttatott. Ő tehát tüstént minden megkívántató eszközöket elővévén, a nevezett (Görög) nemzetnek minden nagyobbjait és alacsonyait valamint az e végre kirendeltetett tisztviselőket úgy a Patriárkhai Szék által, több ízben és jó indulattal meginttette; 's őket arra buzdította, hogy a hűség 's egyenesség ösvényén 's az alattvalóság 's engedelmisség határai között maradjanak-meg, 's illy módon a maga könnyörületességét és kegyelmességét ezen nemzet eránt tökéletesen kimutatta: valamint szintén más felől azokat, kik a támadásban részesülvén, minden jobbúlást megvetettek, kinyomoztatta, 's őket bünteteliktől meggyőzvé azohképpest megbüntette. Ők azonközben még akkor sem esmerték-meg az erántok bizonyíttatottke-

gyelmességet és szelidséget, 's legkisebbnyire se halgattak a nekik adatott tanácslásokra és intésekre, úgy hogy sőt inkább naponként erőssödtek a kevélységben 's a revolúziós indulatban: melyhezképpest az én fényes Portám olly eszközökre fordította elméjét, hogy a Státusbéli rendet és bátorságot helyre állíthassa, 's a lakosoknak a nyugodalmat vissza adhassa. Az én jó gondviselés alatt lévő Birodalmamban tehát felséges parancsolatok küldettettek széllyel olly engedelemmel: hogy a mi Fényes Törvényünk (a Korán) által adatott Nemes Fetvának ereje szerint, a nyilvánságos támodásban foglaltoskodó 's az Islamitákkal csatázni merészlő Raajákat büntessék 's zabolázzák-meg, tulajdonaikat foglalják-el, 's Familiájikat tegyék fogságra. Hanem, minthogy az én felséges akaratonak principiuma abban áll, hogy azon alattvalók, kik magokat csendesen viselik 's csak a magok dolgai után járnak, avvagy pedig azok is, a kik eleintén magokat támodásba elegyítették, hanem későbbre cselekedeteiket megbánván az engedelmisségre vissza tértek, az én fényes Portámnak kellemetes árnyéka által, mint eddig, ennekutánna is oltalmaztassanak; 's minthogy én, amhárr semmi olly cselekedetet, a melly ezen principiummal ellenkezne, meg nem engedek, csak ugyan megtudván azt, hogy ezen principiumra némelly helyeken nem volt figyelmezés, hogy a fegyvertelen 's a támodásban semmi részt nem vevő csendes alattvalókon erőszak követtetik-el, 's az ő tulajdonaik, familiájik, 's templomaik megtámodtatnak — erre nézve nem is kívántatik további magyarázat arra, hogy az efféle cselekedetet sem a törvény sem az okosság helybe nem hagyják, hogy az efféle cselekedetek az én fényes Portámnak most fennálló principiumaival szemtül-

vemben ellenkeznek, és sem az Isten' akaratjával sem az én Császári parancsolataimmal meg nem egygyeznek. A' honnét tehát az is nyilvánosságos, hogy az illy cselekedetek csak azon emberek által követtetnek-el, a' kik önn' magokat is megtagadván, sem a' környülállásukat sem a' jelenlévő állapotot a' más időkbéliektől megkülömböztetni nem tudják. —

„Az én parancsolatom tehát az, hogy ti említett Vezirek, Birák, 's t., a' dolgoknak ezen állapotját az alattatok lévő Kerületekben hirdessétek-ki, és mindeneknek keménnyen adjátok értésekre, hogy minden ember, a' ki mostantól fogvást ennekutánna, a' támodásnak minden jélétől szabad, csendes, és ártatlan alattvalóra reá támodni méréssel, azért számadással fog tartozni. Ezen tárgyra tartoztok ti is megszűnés nélkül egész gondotokat és figyelmeteket feláldozni, 's minden eszközökkel azon lenni, hogy az én fényes Portámnak csendes és semmi támodásba nem avatkozó alattvalóji minden efféle megbántatásoktól megőriztessenek, és ti buzgósággal azon legyetek, hogy mind azok az eszközök elévétetessenek, a' mellyeknek segedelmével ezen alattvalók az én igasságos Országlásomnak árnyéka alatt bátorságban és csendességben élhessenek: azokat pedig, a' kik ezek ellen ennekutánna is efféle igasságtalanságokat követnének-el, ezen cselekedetektől tartóztassátok-el és őket siettséggel büntetessétek-meg. Illy végre adattatik-ki 's küldtetik széllyel minden felé ezen én fényes Fermánom. —

„Erre nézve tudósítsatok ezen én Császári rendelésemről mindeneket; és minekutánna tudotokra fog esni, hogy az én felséges akaratom a' légyen, hogy legnagyobb gondoskodással iparkodjatok azon, hogy a' csendes alattvalók, a' mi nemes

törvényünk és akaratunk ellen, titkosan vagy nyilvánosságosan meg ne támodtassanak és semmifele bántódásokkal ne illetessenek, és hogy ezen dologban a' legkisebb gondatlansággal 's vigyázatlansággal ti is számadásra fogtok vonatlatni: ezekkel megegygyezőleg viseljétek magatokat, felséges akaratomat töltetessétek-be, a' dolgok felől magatokat tudósíttassátok, 's az ellenkező cselekedeteknek megengedésétől gondosan őrizkedjétek. Költ Silkide Holdnak közép napjaiban, 1236-ban (Aug. közepén 1821-ben.)

Az itt következő tudósításban, a' melly Zantéból Jul. 30-dikán indúlt az iratik-meg, hogyan állottak a' Görögöknek dolguk azon időben, 's micsoda nevű Vezérek által igazgattattak: — „A' Moreában és Rumeliának szomszéd tartományaiában folyó dolgok' állapotja naponként zavarosodik. A' támodásban foglalatoskodó tartományokban mindenek kormányozni, mindenek parancsolni akarnak, engedelmeskedni senki se' akar. Herczeg Ypsilanti Demeter, a' ki nem régen Calamatába kiszállott vala, 's Moreában, mint a' bántyának Ypsilanti Sándornak tellyes hatalommal felruházott Biztosa úgy jelent vala meg, úgy itélt, hogy tüstént mindenek fejet fognak hajtani parancsolatainak, melyhezképpest azt kívánta, hogy minden Metropoliták, Püspökök, Vezérek, 's a' Provisoriai Senátus, néki alattvalóji hűséget esküdjének. Ezen kívánóságát a' Tripoliczai lógerben nyilatkoztattak-ki. Hanem a' nyolcz személyekből álló Országlószék nem akart megsküdni, melynek a' lett következőse, hogy Herczeg Ypsilanti Demeter ismét vissza tért Calamatába. Petراسi Metropolitá azonközben a' maga meg rössített Ohlói kastélyában Fő Vezérnek 's Diktátornak tartja lenni magát. Hasonló hatalmat tulajdonit

magának a Calamatai Metropolitának, a ki Koront, Motunt, Arkadiát s a körülfekvő vidékeket fegyveres erő által a maga hatalma alá hajtotta. Papadimandolót, a ki egy, hadi munitzióval terhelt hajón érkezett idegen földről hazájába vissza, s ezért a nemzetől nagy kegyelmességgel fogadtatott, hasonlóképpen fő vezérségre vágyódik. Londogia, a Patrászi Primás, kinek egész karaktere határt nem ismerő dicsősségszomjúzás, hasonlóképpen számot tart a fő vezéri méltósághoz, s ezért szüntelen való egyenetlenkedésben él az Oblói Diktátorral. Így Londó András is a Wozizzai Ex-Primás. A Mainai Bei, a Senatusban is az ármádánál is első akar lenni; így valami Colokotroni nevű. Így cselekesznek Generalis Petimesa, Brosó a kuruzsoló, és Geracaris a Patikárius. Hány a pártos fő, annyi részre hasadott az Ország. Ez könnyűvé teszi a Törököknek a játékot, kik még most is birják a várakat, s magokat ezekben a naponként kevesülő eleség mellett is, s ámbár ezekben minden megszokott világi gyönyörűség nélkül el kell lenniük, magokat jól védelmezik. Petras várát ismét víni kezdték a Görögök. Prevesát Ismail Pascha, Janina felől Fanaron által 3000 emberekkel oda megérkezvén, a Sulióták ostromlása alól feloldozta. Arta, még most is szorosan körülvéttetve tartatik. A Janinai Ali Pascha még mind csak előbbeni állásában nyugszik.

Livornóból így irtak Sept. 3-dikán: — „Már most tudjuk mi volt az oka annak, hogy Egyiptomból illy sokáig semmi tudósítást nem vettünk. Az ott levő Helytartó Mohammed Ali Pascha, Jun. 13-dikán minden különbség nélkül minden nemzetbeli hajókat letartóztatván, egész Julius 14-kéig egynek is meg nem engedte az elevezést, s ezen idő alatt

egy fregátot három Brigget és több hadi hajókat, mind együtt 16-tot a kivezéshez hozzá készített, s azokra 1500 fegyveres embereket felültetett, s mind ezeknek vezérlését Gibraltar Ismailra bizta, (kiről közeli leveleinkben emlékeztünk.)

— „Austriai hajós Kapitány Sirowitsch Smýrnából Livornóba megérkezvén, útjában a Török hajós serget, a melly 4 Linea, 7 Fregát, és 13 Brigg hajókból áll, Jul. 14-dikén a Scioi csatornában találta, olly állapotban, mint ha Scala-nuovát kiszállással fenyegette volna, de nem kötött ki oda, hanem Sámos felé fordult. Ugyan ezen Austriai Kapitány Jul. 22-dikén három Görög hajókból álló oszta-lyokkal találkozott, a mellyek közül egygyik 70, másik 30, a harmadik 20, külömbkülömb apró szerű, s 12 gyujtó hajókból állott. Ezek ekkor Scio felé tartottak. Ennél újabb tudósítások még nem érkeztek ezen ellenséges hajós sergektől. Elég bizonyos tehát már, hogy Jul. 18-dikán nem történt meg a közönségesen elhírelt nagy ütközet: de a melly mellett csakugyan nem lehetetlen az, hogy a Görögök sok Török szállító hajókat elfogtak.

A Moldvában és Oláhországban történt dolgokról illy újabb tudósításokat kaptunk:

Bukurestben az Orosz Követségi Ágenséghez tartozó személyek, mind az Austriai Ágenség házába vonták be magokat. — Ugyancsak Bukurestben szörnyű vérontás történt. A Törökök mind megöklöklötték a Caminar Sawa Arnautákból álló sergét, melynek értésére ezeket lehet megjegyezni. Ezen Caminar Sawa Bimbaschi, az utóbbi Orosz-Török háboruban, mint Török Szabadságos vezér, sok kárt tett, kivált Rusdschuknak ostromoltatása alatt, az Oroszoknak. Kiütvén a mostani revolúziós állapot, ebben sokáig na-

gyon kétséges játékot jádzott, elébb úgy mütatta, hogy Thódorral 's az Oláhokkal tart; hanem az Ypsilanti megjelenése után se Thódorral sem Ypsilantival nem láttott tartani, hanem a Bukuresti Metropoliumban kemény állásba helyeztetvén magát, ott halgatott mind addig, míg a Török sereg a Dunán által jöven, ekkor magát Caminar Sawa egész nyilvánossággal a Törökökhöz csapta. De keservesen fizetett sokfelécsapongásáért, mint-hogy az Oláh Országi Török vezér Kiaja-Bey, Aug. közepén több Török csapatokat Bukurestbe összegyűjtetvén, a határ szélekre, a hol Caminar még ekkor is nemelly insurgens csoportokat kergetett, Caminarához is parancsolatot küldött, hogy az alatta lévő Arnautákkal jelennyen-meg Bukurestben, a hol ő Aug. 19-dikén több mint 1000 Arnautákkal megjelenvén, Gentsch Aga és Mihály nevű Kapitányai-val a Kiaja-Beyhez ment, hova alig léptek-be, a külső udvaron álló Török strázsa őket gollyobisokkal köszöntötte, úgy hogy egyszerre mind hárman földre estek, 's ugyan ezen szempillantatban a több Török seregek a város külfölkülmb részein kvártélyozó Arnautákra rohantak, és szörnyű vérontást tettek közöttök. Látván pedig ezek a veszedelmet, klastromokba vették-be 's ott védelmezték magokat. Egések is támogtak, mellyek 19 házakat tettek hámuvá. Például, hogy melly nagy vitézséggel védelmezték az Arnauták magokat, azt hozzák-fel, hogy minekutána a Törökök egy klastromot megvettek volna, az utolsó Arnautát is halva találták benne, 's a holt testek össze számláltatván 39-czen találtattak; a Törökök pedig néhány százat gondoltak a klastrom-

ban lenni. Az elesett 's terhesen megbesedetett Törökök száma 400-ra telt.

A Török seregeknek Bukurestbe lett összehivattatásától fogva, ezek az Austriai határ szélek mellől is mind eltakarodtak, 's minden Jantsár csoportokhoz parancsolat érkezett, hogy Moldvát és Oláh Országot oda hagyván, a Dunán takarodjanak által.

B é c s.

Császár és Császárné ő Felségek a magok Familiai, Austriában lévő jószágaikra 's onnét Linczbe és Salzburgba tett útözásaikból, Bécs városa lakosainak nagy örömökre, ezen fő városba tegnap kívánt jó egészségben viszsza érkezének.

A János Fő-vétel napi Pesti Vásárbán ekképpen keltek a hazai termések: —

Gyapjú. 1 Mázsa Egynyirésű minéműségéhez képest 75—100 for. Conv. Pénz. Megnemesített téli 140—175. Közönséges 112—130. Zigara 110—122. Magyar Gyapjú 68—74.

Dobány. 1 Mázsa Döbrei 12—30. Szegedi 14—22. Debreczeni 17—19. Pétsi 20.

Zsiradék. 1 Mázsa tehén vaj 62—70. Szalonna 35—40. Olvasztott Fagygyú 55—56.

Pálinka. 1 Akó SHyovicza 16—30. Rózs Pálinka 17—20.

Borok. 1 Akó Budai ó bor veres 20—40. ideji 14—18. fejer ó bor 25—45. ideji 18—22. Mezőföldi bor 9—14.

Börök. 1 Pár Ökör, bör 38—46. Tehén bör 24—30. Borjú bör 5—7. Ló bör 15—17. Juh bör 4—6.

Külfömbfélék. 1 Mázsa Hamuzsir 22—27. Széksó 26—27. Magyar vad sáfrány 110—140. Repcze olaj 40—50. Apatini kender 24—26. Szarvak 100 darab 10—14.

(Am rothen Thurm im Müller'schen Kunst-Gallerie-Gebäude Nro. 648).